

Laste ja pere arengukava rakendusplaan 2012–2015

Rakendusplaanis kasutatavad lühendid:

EMOL – Eesti maaomavalitsuste liit
EMP finantsmehhanism – Euroopa Majanduspiirkonna finantsmehhanism
ESF – Euroopa Sotsiaalfond
ESTA – Eesti sotsiaaltöötajate assotsiatsioon
HMN vahendid – Hasartmängumaksu Nõukogu vahendid
HTM – Haridus- ja teadusministeerium
JUM – Justiitsministeerium
KOIT kava – Kohalike omavalitsuste investeeringu toetuste kava
KUM – Kultuuriministeerium
LMN – Läänemeremaade Nõukogu
MKM – Majandus- ja kommunikatsiooniministeerium
MTÜ – Mittetulundusühingud
RAM – Rahandusministeerium
REKK – Riiklik eksami- ja kvalifikatsioonikeskus
SA – Statistikaamet
SKA – Sotsiaalkindlustusamet
SOM – Sotsiaalministeerium
TA – Teadusasutused
TAI – Tervise Arengu Instituut
TLÜ – Tallinna Ülikool
TOF – Tarkade otsuste fond
ÕK – Õiguskantsleri kantselei

1. STRATEEGILINE EESMÄRK: Eesti laste- ja perepoliitika on teadmispõhine ja ühtne, toetades ühiskonna jätkusuutlikkust

Strateegilise eesmärgi (SE) indikaatorid

Indikaator	Baastase	Sihttase 2015	Sihttase 2020
Summaarne sündimuskordaja (Statistikaamet)	1,64 (2010)	1,71	1,77
Loomulik iive (Statistikaamet)	+35 (2010)	positiivne	positiivne
Soovitud laste arv ja tegelik laste arv (ESS; Oras ja Unt 2008)	Soovitud laste arv 2, 24 Tegelik laste arv 1,10 (Oras ja Unt 2008) ¹	Soovitud ja tegeliku laste arvu erinevus väheneb	Soovitud ja tegeliku laste arvu erinevus väheneb

¹ Uuringu kohaselt soovisid vastajad keskmiselt endale 2,24 last, kuid vastajatel oli 1,10 last. Summaarne sündimuskordaja Eestis kokku oli 2008. aastal 1,66.

Lastele ja peredele tehtavate sotsiaalkaitsekulutuste osakaal SKT-s ESSPROS metoodika alusel (Eurostat)	1,79% (2008)	2,2%	2,3%
---	--------------	------	------

Tegevus	Indikaator	Ressursi allikas	Vastutaja	Kaasvastutaja	2012	2013	2014	2015
1.1 Meede Laste ja perede valdkonna ühtne, jätkusuutlik ja vajaduspõhine arendamine					57 170	61 000	0	56 000
1.1.1 Tegevussuund Teadmispõhise laste- ja perepoliitika arendamine					57 170	61 000	0	56 000
1.1.1.1 Demograafiliste suundumuste järjepidev seire	Vastavalt vajadusele, kuid regulaarselt jälgitakse ja võetakse tegevuste elluviimisel arvesse Eesti rahvastiku demograafilist seis	SOM tegevuskulu*	SOM		x	x	x	x
1.1.1.2 Ühiskonna väärtushinnangute uuringu (RISC) raames laste ja perede valdkonda puudutavate hoiakute uurimine	2 RISC uuringut on läbi viidud	SOM tegevuskulu 64 000	SOM			32 000		32 000
1.1.1.3 Lapse õiguste ja vanemahariduse monitooringu läbiviimine ja uuringu metoodika väljatöötamine	Monitooring on teostatud ja uuringu metoodika on välja töötatud	TOF 37 170	ÕK	SOM	37 170			
1.1.1.4 Noorteseire portaali andmebaasi täiendamine laste ja perede valdkonna uuringute osas	Andmebaasi on täiendatud laste ja perede valdkonna uuringute osas	SOM tegevuskulu*	SOM	HTM, TAI	x	x	x	x
1.1.1.5 Lähteülesande ja kontseptsiooni koostamine sotsiaal- ja lastekaitsevaldkonna teadus- ja arendustegevuse koordineerimiseks rakendusasutuses	Lähteülesanne ja kontseptsioon on koostatud	SOM tegevuskulu*	SOM		x	x		
1.1.1.6 Osalemine Euroopa sotsiaaluuringus (European Social Survey)	Osaletud on kahes Euroopa sotsiaaluuringus	SOM tegevuskulu 40 000	SOM		20 000			20 000

1.1.1.7 Statistika kogumiku „Laste heaolu“ koostamine ja väljaandmine (statistikatöö kood 40011)	Statistika kogumik on koostatud ja välja antud	RAM/SA tegevuskulu	25 000	RAM/SA	SOM, TAI		25 000		
1.1.1.8 Laste heaolu mõõtmise meetodika arendus (statistikatöö kood 40010)	Metoodika on välja töötatud	RAM/SA tegevuskulu*		RAM/SA	SOM, TAI	x			
1.1.1.9 Lastele ja peredele teenuseid ja tegevusi pakkuvatele spetsialistidele hindamisalaste koolituste läbiviimine	2 koolitust on läbi viidud, osalenud on vähemalt 40 spetsialisti	SOM tegevuskulu	8 000	SOM	TA		4 000		4 000
1.1.1.10 Vabariigi Valitsusele perioodiliste ülevaadete tegemine laste ja perede olukorra ning valdkonna ülesannete kohta	Iga-aastaselt on esitatud valitsusele ülevaade laste ja perede olukorrast	SOM tegevuskulu*		SOM		x	x	x	x
1.1.2 Tegevussund Lapsi ja peresid otseselt mõjutatavate valdkondade koostöö ja arengusuundade ühtlustamine						0	0	0	0
1.1.2.1 Kontseptsiooni koostamine lapse haridusliku, sotsiaalse ja tervisliku erivajaduse kohta eri valdkondade vahel informatsiooni tõhusamaks vahetamiseks ja terminoloogia ühtlustamiseks	Kontseptsioon on koostatud	SOM tegevuskulu*		SOM	HTM, TAI			x	x
1.1.2.2 VV määruse nr 279 „Õigustloovate aktide normitehnika eeskiri“ § 34 täiendamine laste ja lastega perede perspektiivi arvestamiseks seadusloomes	Määrust on täpsustatud laste ja lastega perede perspektiivi osas	SOM tegevuskulu*		SOM	ÕK	x			

* – Tegevus ei too kaasa vajadust täiendavate ressursside järele, need teostatakse olemasoleva personalikulu raames.

** – Tegevus viiakse ellu vaid lisarahastuse olemasolul

X – tegevuse teostamise aeg

2. STRATEEGILINE EESMÄRK: Eesti on positiivset vanemlust toetav riik, kus pakutakse vajalikku tuge laste kasvatamisel ja vanemaks olemisel, et parandada laste elukvaliteeti ja tulevikuväljavaateid

Strateegilise eesmärgi (SE) indikaatorid

2. SE indikaator	Baastase	Sihttase 2015	Sihttase 2020
Lapsevanemate teadmatuse, kust laste kasvatamisega seotud küsimuste või probleemi korral nõu ja abi küsida (Euroopa sotsiaaluuring) ²	44% (2010)	langeb	langeb
Laste füüsilise karistamise aktsepteerimine vanemate poolt (Euroopa sotsiaaluuring) ³	40% (2010)	langeb	langeb
Riiklikult koordineeritud vanemlusprogrammi kättesaadavus piirkonniti (Sotsiaalministeerium)	0 (2011)	2s piirkonnas	kasvab

Tegevus	Indikaator	Ressursi allikas	Vastutaja	Kaasvastutaja	2012	2013	2014	2015
2.1 Meede Vanemlust toetavate hoiakute kujundamine ja teadmiste suurendamine					122 000	68 000	54 000	29 000
2.1.1 Tegevussuund Laste ja noorte teadmiste suurendamine soolisest võrdõiguslikkusest, vastutustundlikust seksuaalkäitumisest ja seksuaaltervisest, oskustest võrdsetes partnerlussuhetes ja positiivsest vanemluspraktikast					62 000	4 000	4 000	4 000
2.1.1.1 Koolitusprogrammide arendamine ja pakkumine lastele, vanematele, õpetajatele ja noorsootöötajatele	Toetatud on projektitaotlusi koolitusprogrammide arendamiseks ja pakkumiseks	HMN (SOM) 12 000 HMN (HTM) 2 000	HTM ja SOM	MTÜ, TAI	2 000	4 000	4 000	4 000

² Euroopa Sotsiaaluuringu (2010) tulemuste järgi 44% küsitluses osalenud lapsevanematest tunnistab, et nad on viimase aasta jooksul kogenud, et vajaksid lapsevanemana nõu ja abi, kuid ei tea kuhu/ kelle poole pöörduda (vastajad said märkida kogetu sagedust, mille kohaselt kord kuus või tihedamini märkis kogetust 11% lapsevanematest ja 2-3 korda aastas või harvemini 33% lapsevanematest).

³ Euroopa sotsiaaluuring (2010) tulemuste järgi 40% lapsevanematest vastajaid hindas 5-10 palliga väidet: "Teatud olukorras on laste füüsiline karistamine vajalik ja õigustatud kasvatusmeetod" (10-pallisel skaalal vastanud 5-10 palli, kus 1 pall tähistas "ei ole üldse nõus" ja 10 palli "täiesti nõus").

2.1.2 Tegevussuund Vanemaid ja vanemaharidust väärtustavate hoiakute kujundamine ning sellekohaste teadmiste suurendamine						40 000	15 000	40 000	15 000
2.1.2.1 Laiema avalikkuse seas positiivset vanemlust toetavate hoiakute kujundamine meediapõhiste sekkumistega	2 teavituskampaaniat on läbi viidud	SOM eraldis (2014) 20 000 HMN (SOM) (2012) 20 000		SOM	MTÜ	20 000		20 000	
2.1.2.2 Erineva tasandi otsustajatele vanemluselaseid vajadusi ja sekkumisi tutvustavate seminaride korraldamine	Toetatud on projektitaotlusi seminaride elluviimiseks, vähemalt 4 seminari ulatuses	HMN (SOM) 30 000		SOM	MTÜ	10 000	5 000	10 000	5 000
2.1.2.3 Koolitused vanematele lapse arengust ja vajadustest, sh lapse tervist toetava keskkonna loomisest lapse erinevatel eluetappidel	Toetatud on projektitaotlusi koolituste elluviimiseks vähemalt 8 koolituse ulatuses	HMN (SOM) 40 000		SOM	MTÜ, TAI	10 000	10 000	10 000	10 000
2.1.3 Tegevussuund Täiskasvanutevahelise positiivse suhte ja vanemliku vastutuse toetamine						20 000	49 000	10 000	10 000
2.1.3.1 Uuringu läbiviimine selgitamiseks kuivõrd lapsest lahus elav vanem suhtleb lapsega või osaleb tema kasvatamisel	Uuring on läbi viidud	SOM tegevuskulu 7 000		SOM	TA		7 000		
2.1.3.2 Uuringu läbiviimine selgitamiseks vanema ajutise äraviibimise tõttu (nt välismaal töötavad) vanemliku järelevalveta laste probleemi ulatust	Uuring on läbi viidud	SOM tegevuskulu 32 000		SOM	TA		32 000		
2.1.3.3 Vanemate teavitamine nende õigustest ja kohustustest, sh infomaterjali koostamine lapsevanematele lapse heaolu tagamisest vanema ajutise eemalviibimise korral	Toetatud on projektitaotlusi vanemate teavitamise osas ning koostatud on infomaterjal	SOM (2014-2015) 20 000 HMN (SOM) 30 000		SOM	HTM, MTÜ, ÕK	20 000	10 000	10 000	10 000
2.1.3.4 Käitumisprobleemidega laste ja alaealiste õigusrikkujate vanematele mõeldud toetavate teenuste arendamine	Koostatud on lähteülesanne ja vanematele pakutavate teenuste valikut on	SOM tegevuskulu*		SOM	HTM				x

	laiendatud								
2.2 Meede Vanemlike oskuste arendamiseks efektiivsete teenuste väljatöötamine ja pakkumine						469 780	1 109 655	810 655	663 243
2.2.1 Tegevus suund Vanemlust toetavate teenuste arendamine ja nende kättesaadavuse toetamine						384 630	569 430	585 430	546 430
2.2.1.1 Vanemluse ümarlaua regulaarne läbiviimine	Läbi on viidud 4 ümarlauda	SOM tegevuskulu	4 000	SOM	MTÜ	1 000	1 000	1 000	1 000
2.2.1.2 Vanemlust toetavate teenuste arendamiseks konverentside, koolituste, seminaride korraldamine	Toetatud on projektitaotlusi ja korraldatud on vähemalt 2 konverentsi ning 4 seminari	SOM eraldis (2014-2015)	50 000					30 000	20 000
		HMN (SOM)	120 000	SOM	MTÜ	30 000	30 000	30 000	30 000
2.2.1.3 Vanemlike oskuste hindamisvahendite analüüs	Analüüs on koostatud	SOM eraldis	2 000	SOM	TA	2 000			
2.2.1.4 Vanemlike oskuste hindamisvahendi adapteerimine	Hindamisvahend on adapteeritud ja valmis rakendamiseks Eestis	SOM eraldis	16 000					16 000	
		HMN (SOM)	16 000	SOM	MTÜ, TA		16 000		
2.2.1.5 Koolitajate ja spetsialistide koolitamine vanemlike oskuste hindamiseks	Toetatud on projektitaotlusi koolituste läbiviimiseks, osalenud vähemalt 60 spetsialisti	HMN (SOM)	20 000	SOM	MTÜ, TA		10 000	10 000	
2.2.1.6 Paari- ja peresuhteid toetavate koolituste võimaldamine ja nõustamisteenuste arendamine	Toetatud on projektitaotlusi paari- ja peresuhteid toetavate koolituste elluviimiseks	HMN (SOM)	12 000	SOM,	MTÜ	3 000	3 000	3 000	3 000
2.2.1.7 Paari- ja peresuhteid toetavate teraapiate kättesaadavuse tõhustamine	Toetatud on teraapiate kättesaadavust suurendavaid projektitaotlusi	HMN (SOM)	40 000	SOM	MTÜ	10 000	20 000	10 000	
2.2.1.8 Perelepitusteenuse tõhususe eel- ja järelanalüüs	Eel-ja järelanalüüsid on teostatud	SOM tegevuskulu	11 000	SOM			4 000		7 000

2.2.1.9 Perelepitusteenuse arendamine ja osutamine	Perelepitusteenust on osutatud	SOM tegevuskulu	518 400	SOM			172 800	172 800	172 800
2.2.1.10 Raseduskriisi nõustamisteenuse pakkumise toetamine ja arendamine	Raseduskriisi nõustamisteenust on pakutud ja arendatud	HMN (SOM) (60 000 aastas)	240 000	SOM	Haigekassa, MTÜ	60 000	60 000	60 000	60 000
		Haigekassa (252 630 aastas)	1 010 520			252 630	252 630	252 630	252 630
2.2.1.11 Põlvkondadevaheliste hoiakute ja teadmiste lõhe vähendamine aktiivsena vananemise ja põlvkondadevahelise solidaarsuse Euroopa aasta elluviimise raames	Toetatud on projektitaotlusi Euroopa aasta ürituste elluviimiseks	SOM (HMN)	26 000	SOM	MTÜ	26 000			
2.2.2 Tegevussund						85 150	540 225	225 225	116 813
Tõenduspõhise ja populatsioonipõhise vanemlusprogrammi Triple P rakendamine Eestis									
2.2.2.1 Tõenduspõhise vanemlusprogrammi Triple P maaletoomine ja rakendamine	Vähemalt 3 Triple P alaprogrammi on Eestile kohandatud ja rakendatud	SOM välisvahendite eraldis	150 750	SOM	MTÜ, Triple P International	30 150	45 225	45 225	30 150
2.2.2.2 Programmi raames epidemioloogilise uuringu läbiviimine	Epidemioloogiline uuring on läbi viidud	EMP finantsmehhanismi HTM, SOM, JUM noorte riskide ennetamise ühisprogramm (edaspidi Norra ja EMP programm „Noorte riskide ennetamine“)		SOM	TA, Triple P International		40 000		
2.2.2.3 Programmi adapteerimine, sh materjalide tõlkimine ja tootmine	Vähemalt 3 alaprogrammi materjalid on tõlgitud ja toodetud	EMP programm „Noorte riskide ennetamine“ **	515 000	SOM	Triple P International, eksperdid	55 000	380 000	80 000	
2.2.2.4 Programmi katsetamisega seotud koolitused praktikutele	Koolitused on läbi viidud, osalenud vähemalt 40 praktikut	EMP programm „Noorte riskide ennetamine“ **	70 000	SOM	Triple P International, MTÜ		40 000	30 000	
2.2.2.5 Programmi meediasekkumiste elluviimine	Läbi on viidud 2 teavituskampaaniat	EMP programm „Noorte riskide ennetamine“ **	70 000	SOM	Triple P International, MTÜ		35 000	35 000	
2.2.2.6 Programmi mõju-uuringu läbiviimine eksperimentaaluuringu kaudu	Eksperimentaaluuring on läbi viidud	EMP programm „Noorte riskide ennetamine“ **	51 663	SOM	TA, Triple P International				51 663

2.2.2.7 Programmi katsetamine ja pakkumine vanematele	Programmi on piloteeritud ja pakutud 4 Eesti piirkonna vanematele	EMP programm „Noorte riskide ennetamine“ **	70 000	SOM	MTÜ			35 000	35 000
---	---	---	--------	-----	-----	--	--	--------	--------

* – Tegevus ei too kaasa vajadust täiendavate ressursside järele, need teostatakse olemasoleva personalikulu raames.

** – Tegevus viiakse ellu vaid lisarahastuse olemasolul

X – tegevuse teostamise aeg

3. STRATEEGILINE EESMÄRK: lapse õigused on tagatud ja loodud on toimiv lastekaitseüsteem, et väärtustada ühiskonnas iga last ja tema arengut ning heaolu toetavat turvalist keskkonda

Strateegilise eesmärgi (SE) indikaatorid

3. SE indikaator	Baastase	Sihttase 2015	Sihttase 2020
0–17aastaste laste arv ühe lastekaitse spetsialisti kohta (Sotsiaalministeerium)	1348 (2010)	1325	1274
Perest eraldatud laste arv ja % 0–17aastastest lastest (Sotsiaalministeerium)	460 last, 0,2% (2010)	väheneb	väheneb
Hoiak, et lapse arvamust võib küsida, kuid sellega ei pea arvestama (RISC uuring)	54% (2008)	väheneb	väheneb
Mitteinstitutsionaalsele asendushooldusele paigutatud laste osakaal kõigist asendushooldusele paigutatud lastest (Sotsiaalministeerium)	73% (2010) ⁴	sama	sama

Tegevus	Indikaator	Ressursi allikas	Vastutaja	Kaasvastutaja	2012	2013	2014	2015
3.1 Meede Lapse õiguste edendamine					115 346	151 891	102 500	143 391
3.1.1 Tegevussuund Elanikkonna teadlikkuse tõstmine					12 000	60 000	7 000	51 000

⁴ Mitteinstitutsionaalse asendushoolduse all käsitletakse asendushooldust vajavate laste suundumist perekessele asendushooldusele: perekonnas hooldamisele, eestkosteile ja lapsendamisele (v.a peresisene lapsendamine), institutsionaalse asendushooldusena käsitletakse asenduskodusid (lastekodusid). Eesmärk on lapse heaolu silmas pidades jätkuvalt kasvatada asendushoolduses perekeskset lähenemist, nii mitteinstitutsionaalsele asendushooldusele laste suunamise kaudu kui ka asenduskodudes enam rakendades perekeskset lähenemist (asenduskodude reorganiseerimine perekesksemateks). Sihttasemenähaakse peresisese asendushoolduse püsivust 70% ringis ning paralleelselt perekeskse lähenemise kasvu asenduskodudes.

lapse õigustest									
3.1.1.1 Lapse õigusi käsitleva täiendõppeprogrammi koostamine nii spetsialistidele kui lapsevanematele	Toetatud on projektitaotlusi täiendõppeprogrammi koostamiseks	HMN (SOM)	3 000	SOM	MTÜ	3 000			
3.1.1.2 Lapse õigusi käsitleva täiendõppeprogrammi koolitajate koolituse läbiviimine	Toetatud on projektitaotlusi koolituste läbiviimiseks, koolitatud vähemalt 20 koolitajat	HMN (SOM)	30 000	SOM	MTÜ		15 000		15 000
3.1.1.3 Lapsevanematele lapse õigusi ja lapse heaolu tagamist käsitlevate koolituste läbiviimise toetamine	Toetatud on projektitaotlusi koolituste läbiviimiseks lapsevanematele	HMN (HTM) HMN (SOM)	4 000 8 000	SOM ja HTM	Lapsevanemate Liit, MTÜ	2 000	2 000 4 000		4 000
3.1.1.4 Üldhariduskoolide õppeprogrammide lapse õigusi käsitlevate meetodiliste materjalide koostamine	Toetatud on projektitaotlusi meetodiliste materjalide koostamiseks	HMN (SOM)	21 000	SOM	MTÜ	7 000	7 000	7 000	
3.1.1.5 Õppeprogrammide täiendamine vajadusel vastavalt teostatud analüüsidele	Läbi on viidud analüüs õppeprogrammide täiendamiseks lapse õiguste osas	HTM tegevuskulu*		HTM/REKK	SOM				x
3.1.1.6 Lapse õigusi käsitlevate teavituskampaaniate läbiviimine	Ellu on viidud 2 teavituskampaaniat	SOM tegevuskulu	64 000	SOM			32 000		32 000
3.1.2 Tegevussuund Laste osaluse ja kaasatuse suurendamine indiviidi- ja ühiskonnatasandil						8 000	9 391	5 000	6 391
3.1.2.1 Infomaterjalide ja soovituslike juhiste väljatöötamine täiskasvanutele laste osaluse ja kaasamise suurendamiseks	Toetatud on projektitaotlusi infomaterjalide ja juhiste väljatöötamiseks, materjalid spetsialistidele kättesaadavad	HMN (SOM)	6 000	SOM	ÕK, MTÜ, noorteühingud, TAI	3 000	3 000		
3.1.2.2 Parimate praktikate jagamise seminaride läbiviimine kohalikul tasandil	Läbi on viidud vähemalt 4 seminari	SOM eraldis HMN (SOM)	12 782 10 000	SOM	MTÜ	5 000	6 391	5 000	6 391

3.1.2.3 Noorte osaluse toetamine ja kaasatuse suurendamine läbi Noorsootöö Strateegia 2006–2013 elluviimise	Noorsootöö Strateegia rakendusplaani tegevused on ellu viidud	Vastavalt Noorsootöö strateegia 2006-2013 rakendusplaanile		HTM		x	x		
3.1.3 Tegevussuund Lapse meediateadlikkuse tõstmine ja turvalisema meediakeskkonna arendamine						90 346	77 500	90 500	86 000
3.1.3.1 Töögrupi loomine lapse, sh poisi ja tüdruku rolli ja kuvandi selgitamiseks ning trendide seireks meedias	Töögrupi tegevus on käivitatud, lapse olukorda meedias on analüüsitud ning on tehtud ettepanekud regulatsioonide muudatusteks	HMN (SOM)	40 000	SOM	TLÜ Kommunikat-siooniinstituut, MTÜ	10 000	10 000	10 000	10 000
3.1.3.2 Pornograafilise sisuga ja vägivalda või julmust propageerivate teoste leviku reguleerimise seaduse analüüs ja korrastamine	Seaduse analüüs on teostatud ja vajadusel seadust muudetud	KUM tegevuskulu*		KUM ja	SOM, JUM				x
3.1.3.3 Audiovisuaalse meedia ning arvuti- ja videomängude easpetsiifiliste hoiatussüsteemide analüüs ja vajadusel rakendamine	Analüüs on läbiviidud ja hoiatussüsteemid vajadusel rakendatud	KUM tegevuskulu*		KUM	SOM, MKM				x
3.1.3.4 Meediahariduse edendamiseks õpetajatele meetodiliste materjalide väljatöötamise toetamine	Toetatud on projektitaotlusi meetodiliste materjalide koostamiseks, 2 õppematerjali	SOM (HMN)	5 000	SOM	MTÜ, HTM, TA			2 500	2 500
3.1.3.5 Projekti „Targalt internetis“ täiendavate tegevuste elluviimine	Tegevused on ellu viidud vastavalt projekti ajakavale	SOM välisvahendite eraldis	128 346	SOM	Lastekaitse Liit	38 346	30 000	30 000	30 000
3.1.3.6 Internetis leviva illegaalse sisu ja tegevuse tõkestamiseks vihjeliini tegevuse jätkamise tagamine	Vihjeliini tegevus on tagatud ja inimestele kättesaadav	Euroopa Komisjoni projekt „Teadlikkuse tõstmine interneti turvalisemaks kasutamiseks – Safer Internet Centre in Estonia (EE-SIC)	51 000	Lastekaitse Liit	SOM, Tiigrihüppe SA, MTÜ Abiliinid	12 000	12 500	13 000	13 500
3.1.3.7 Internetiturvalisusest teadlikkuse tõstmine koolituste, meediakampaaniate ja	Teavitustöö on teostatud vastavalt projekti „Targalt	p.3.1.3.6 allikas	100 000	Lastekaitse Liit	Tiigrihüppe SA	25 000	20 000	30 000	25 000

infojagamisega	internetis“ ajakavale								
3.1.3.8 Laste internetiturvalisuse koostöögrupi koordineeritud ja järjepidev tegevus	Toimunud on koostöögrupi kohtumised (4), tehtud ettepanekud valdkonna arendamiseks	HMN (SOM)	20 000	SOM	MTÜ	5 000	5 000	5 000	5 000
3.1.3.9 Osalemine internetiturvalisuse rahvusvahelistes võrgustikes INSAFE ja INHOPE	Eesti on esindatud rahvusvahelistes võrgustikes	Kulud 3.1.3.5 raames		SOM	Lastekaitse Liit	x	x	x	x
3.1.4 Tegevussuund Lapse õiguste tagamiseks järelevalve teostamine						5 000	5 000	0	0
3.1.4.1 ÜRO lapse õiguste konventsioonis sätestatud õiguste tagamise regulaarsete analüüside läbiviimine	Läbi on viidud vähemalt neli analüüsi	SOM, ÕK tegevuskulu*		SOM, ÕK	MTÜ	x	x	x	x
3.1.4.2 Asutuses viibivate laste õiguste järelevalve juhendmaterjalide koostamine ja koolituste läbiviimine	Toetatud on projektitaotlusi tegevuste ellu viimiseks, juhend kättesaadav ja koolitatud vähemalt 15 spetsialisti	HMN (SOM)	10 000	SOM	ESTA, Läänemere- maade Nõukogu riskilapse ekspertgrupp	5 000	5 000		
3.1.4.3 Lapse õiguste järjepidev seire	Lapse õiguste tagamist jälgitakse ja inimestel on võimalik pöörduda lasteombudsmani poole	ÕK tegevuskulu*		ÕK			x	x	x
3.2 Meede Varase sekkumise ja lastekaitse süsteemi tõhustamine						702 433	1 086 017	1 040 017	1 072 626
3.2.1 Tegevussuund Varase sekkumise süsteem lapse arenguliste vajaduste märkamiseks						397 802	715 604	721 995	725 604
3.2.1.1 Lapse arenguliste vajaduste varase sekkumise süsteemi välja töötamiseks alusanalüüsi koostamine	Alusanalüüs varase sekkumise süsteemi välja töötamiseks on teostatud	SOM eraldis	5 000	SOM	HTM, TA	5 000			
3.2.1.2 Lapse arenguliste	Varase sekkumise	SOM tegevuskulu*		SOM	HTM		x	x	x

vajaduste varase sekkumise süsteemi ja teenuste kirjeldamine	süsteemi kontseptsioon on koostatud ja teenus kirjeldatud								
3.2.1.3 Analüüsi läbiviimine teise pereõe lisandumisest ja pereõdede ülesannete täpsustamisest koduviitide osas väikelastega peredes.	Teist pereõde puudutav analüüs on läbi viidud ja pereõdede ülesandeid täpsustatud	SOM tegevuskulu*		SOM		x			
3.2.1.4 Määruse „Sotsiaalminister kehtestab määrusega perearsti nimistu moodustamise, muutmise ning võrdlemise alused ja korra“ muutmise kohaliku omavalitsuse regulaarsest teavitamist perearsti nimistusse määratud lastest.	Määrust on muudetud ja kohaliku omavalitsust teavitatakse regulaarselt perearsti nimistusse määratud lastest	SOM tegevuskulu*		SOM		x			
3.2.1.5 Programmi „Family Nurse Partnership“ kohandamine ja rakendamine	Programm on kohandatud ja tehtud sihtrühmale (18-21.a riskirühma emad) kättesaadavaks, koolitatud on vähemalt 20 spetsialisti	SOM välisvahendite eraldis	120 000			30 000	30 000	30 000	30 000
		välisvahendid World Childhood Foundation **	120 000	SOM	MTÜ	30 000	30 000	30 000	30 000
3.2.1.6 Varaseks sekkumiseks vajalike hindamisjuhiste väljatöötamine väikelastega kokkupuutuvatele spetsialistidele	Hindamisjuhised on välja töötatud ja spetsialistidele kättesaadavad	SOM eraldis	6 391	SOM	HTM			6 391	
3.2.1.7 Arenguliste vajaduste hindamiseks koolituste korraldamine ja pakkumine väikelastega kokkupuutuvatele spetsialistidele	Koolitatud on 40 spetsialisti	SOM eraldis	10 000	SOM	HTM				10 000
3.2.1.8 Lapse arenguliste vajaduste varaseks märkamiseks laiemale sihtgrupile informatsiooni levitamine	Läbi on viidud igaaastased teavitustegevused	SOM eraldis (2015)	10 000						10 000
		HMN (SOM)	30 000	SOM	MTÜ	10 000	10 000	10 000	
3.2.1.9 Kogukonnapõhine laste riskikäitumise varase märkamise ja sekkumise süsteemi arendamine	Projektis osalevates KOVIDes on koostatud	Norra finantsmehhanismi programm „Noorte riskide ennetamine“ **	2 259 614	JUM	HTM, SOM	322 802	645 604	645 604	645 604

	tegevuskava varase märkamise ja sekkumise korraldamiseks kogukonnas								
3.2.2 Tegevussuund Väärkoheldud lapse märkamise ja abistamine						214 067	255 067	229 067	255 067
3.2.2.1 Abivajava lapse märkamise ja teavitamise soodustamiseks teavitustegevuste läbiviimine	2 teavituskampaaniat on läbi viidud	SOM eraldis	32 000	SOM			16 000		16 000
3.2.2.2 Lasteabitelefoni 116111 ja kadunud laste telefoni 116000 teenuse käigushoimine ja arendamine	Telefoniteenuseid on pakutud 24h ning see on inimestele kättesaadav. Ellu on viidud igaaastased teavitustegevused.	SOM tegevuskulu	736 268	SOM		184 067	184 067	184 067	184 067
3.2.2.3 Lapse väärkohtlemise diagnostika ja reageerimissüsteemi kirjeldamine	Lapse väärkohtlemise diagnostikasüsteemi kontseptsioon on valminud.	SOM tegevuskulu*		SOM	MTÜ, TA	x			
3.2.2.4 Lapse väärkohtlemise diagnostika meeskondade koolitamine	Koolitust ja täiendkoolitust on saanud 4 piirkonna diagnostikameeskonnad.	HMN (SOM)	50 000	SOM	MTÜ	30 000	10 000		10 000
3.2.2.5 Lapse väärkohtlemise diagnostika meeskondade tegevuse ning diagnostikasüsteemi käivitamine ja rakendamine	Lapse väärkohtlemise diagnostikameeskonnad on loodud 4 piirkonda ning tegevus käivitunud	SOM eraldis	135 000	SOM	MTÜ		45 000	45 000	45 000
3.2.3 Tegevussuund Spetsialistide pädevuse tõstmine						75 564	80 564	82 564	85 564
3.2.3.1 Täiendõppesüsteemi väljaarendamine ja koolitusprogrammide koostamine kohaliku omavalitsuse lastekaitsetöötajatele	Täiendõppesüsteem on väljaarendatud ja koolitusprogrammid	SOM eraldis	17 000	SOM	MTÜ, TA			17 000	

	koostatud								
3.2.3.2 Lastekaitsetöötajatele täiendõppeprogrammi elluviimine	Lastekaitsetöötajad on saanud koolitust, 4 koolitust aastas	SOM eraldis	20 000	SOM	MTÜ, TA				20 000
3.2.3.3 Laste ja peredega töötavatele spetsialistidele täiendõppe pakkumine (laste väärkohtlemise ennetamiseks, tööks psüühikahäiretega lastega, lapse heaolu hindamine, sooline võrdõiguslikkus jne)	Korraldatud ja ellu on viidud vähemalt 10 spetsialistide täiendkoolitust	SOM eraldis	76 692	SOM	MTÜ, TA, TAI	25 564	25 564	25 564	25 564
3.2.3.4 Sotsiaal- ja haridusvaldkonna ning tervistedendavate asutuste kohaliku tasandi juhtidele laste ja perede heaolu puudutavate koolituste pakkumine	Toetatud on projektitaotlusi kohaliku tasandi juhtide koolitamiseks	HMN (SOM)	20 000	SOM	MTÜ	5 000	5 000	5 000	5 000
3.2.3.5 Lastekaitsetöötajatele juhendmaterjalide (käsiraamatu) koostamine ja levitamine	Käsiraamat ja juhendmaterjalid on koostatud ning tehtud kättesaadavaks	SOM eraldis	35 000	SOM	MTÜ, Perede ja Laste Nõuandekeskus	20 000	15 000		
3.2.3.6 Heade praktikate jagamiseks seminaride korraldamine lastekaitsetöötajatele ja lastega töötavatele spetsialistidele	Toetatud on projektitaotlusi ja toimunud on vähemalt 8 seminari	SOM eraldis	30 000	SOM	MTÜ	15 000	15 000		15 000
3.2.3.7 Lastekaitsetöötajatele regulaarse supervisioonisüsteemi väljatöötamine ja superviseerimine	Supervisioonisüsteem on välja töötatud ja rakendatud	SOM eraldis	70 000	SOM		10 000	20 000	20 000	20 000
3.2.4 Tegevussuund Lastekaitsetöö korraldamise ja järelevalve tõhustamine						15 000	34 782	6 391	6 391
3.2.4.1 Lastekaitse seaduse koostamine ja esitamine Vabariigi Valitsusele ning seaduse tutvustamine	Lastekaitse seadus on valmis ja esitatud Vabariigi Valitsusele	SOM tegevuskulu	20 000	SOM		10 000	10 000		
3.2.4.2 Kohaliku omavalitsuse lastekaitsetöö sise- ja välishindamise meetoodika ja juhendmaterjalide väljatöötamine	Meetoodika ja juhendmaterjalid on välja töötatud ning koolitused läbi viidud	SOM eraldis	25 564	SOM	MTÜ, TA		12 782	6 391	6 391

ning koolituste pakkumine									
3.2.4.3 Lastekaitsetöötaja minimaalsete haridus- ja kvalifikatsiooninõuete määratlemine	Nõuded on määratletud ja seadustatud	SOM tegevuskulu*		SOM	TA			x	
3.2.4.4 Lastekaitsetöötaja ametialaste ülesannete täpsustamine, sh näidisametijuhendi koostamine	Lastekaitsetöötaja näidisametijuhend on koostatud	HMN (SOM)	7 000	SOM	MTÜ		7 000		
3.2.4.5 Lapse heaolu hindamisjuhise ja lapse juhtumiplaani väljatöötamine	Hindamisjuhise ja juhtumiplaan on välja töötatud	SOM tegevuskulu* HMN (SOM)	10 000	SOM	MTÜ, Perede ja Laste Nõuandekeskus, TAI	5 000	5 000		
3.2.4.6 Sotsiaalteenuste andmeregistri (STAR) täiendamine lapse juhtumi kontekstis	STAR süsteemi on täiendatud	SOM tegevuskulu*		SOM		x	x		
3.3 Meede Inimese vajadustest lähtuvate kulutulusate sekkumiste pakkumine ja arendamine						130 000	2 009 620	2 989 620	1 486 820
3.3.1 Tegevussuund Vajaduspõhise teenusevõrgustiku arendamine						69 000	260 000	260 000	280 000
3.3.1.1 Piirkondlike laste ja perede nõuandekeskuste lähtealuste väljatöötamine	Laste ja perede nõuandekeskuste kontseptsioon on koostatud	SOM tegevuskulu*		SOM	HTM, MTÜ, TAI	x			
3.3.1.2 Piirkondlike laste ja perede nõuandekeskuste väljaarendamine ja tegevuse käivitamine	Valminud on alusanalüüs keskuste arendamiseks ning käivitatud on 4 keskuse tegevus	SOM eraldis	849 000	SOM	HTM, TAI, MTÜ, TAI	69 000	260 000	260 000	260 000
3.3.1.3 Kohaliku tasandi hoolekandeteenuste arendamiseks ja käivitamiseks juhendmaterjali koostamine	Juhendmaterjal on koostatud ja tehtud kättesaadavaks	SOM eraldis	20 000	SOM					20 000
3.3.1.4 Teenuste järelevalve tagamiseks analüüsi tegemine ja järelevalvekontseptsiooni koostamine	Analüüs ja kontseptsioon on koostatud	SOM tegevuskulu*		SOM			x		
3.3.2 Tegevussuund Nõustamis- ja teraapiateenuste kvaliteedi ja kättesaadavuse						0	3 000	0	0

parandamine										
3.3.2.1 Erivajadusega lapse vanemate nõustamisvajaduse kaardistamine	Kaardistus on läbi viidud	SOM tegevuskulu	3 000	SOM			3 000			
3.3.2.2 Erivajadusega lapse sünni või erivajaduse hilisema ilmumise korral pere nõustamissüsteemi kirjeldamine	Valminud on lähteülesanne ja kontseptsioon erivajadusega lapse pere nõustamissüsteemi osas	SOM tegevuskulu*		SOM	HTM				x	
3.3.2.3 Psühholoogilise abi ja teraapiate kvaliteedi ning kättesaadavuse parandamiseks analüüsi koostamine	Analüüs on koostatud	SOM tegevuskulu*		SOM				x		
3.3.3 Tegevussuund Psüühikahäiretega lastele vajalike teenuste arendamine							26 000	1 707 120	2 687 120	1 164 320
3.3.3.1 Psüühikahäiretega lastele pakutavate sekkumiste analüüs ning lähteülesande koostamine	Lähteülesanne on koostatud	SOM tegevuskulu*		SOM			x			
3.3.3.2 Psüühika- ja käitumishäiretega laste hindamiseks vajalike kompetentside tõstmine ja hindamisinstrumentide valiku laiendamine	Välja on töötatud hindamisinstrument ja selle rakendajatele on läbi viidud koolitus	SOM tegevuskulu	8 000	SOM	HTM, TAI		4 000	4 000		
3.3.3.3 Psüühikahäiretega lastele mõeldud ambulatoorse ja statsionaarse erihoolekande- ja rehabilitatsiooniteenuse kirjeldamine, seadustamine ja riikliku teenuse osutamine	Teenus on kirjeldatud, seadustatud ning osutatud on riiklikku teenust psüühikahäiretega lastele	SOM tegevuskulu	915 360	SOM			6 000	303 120	303 120	303 120
3.3.3.4 Laste vaimse tervise keskuse loomine	Vaimse tervise keskus on loodud ja osutatud erinevaid vaimse tervise teenuseid lastele ja noorukitele	Norra finantsmehhanismi programm „Tervise ebavõrdsuse vähendamine läbi tervisttoetava elukeskkonna kujundamise ja laste tervise edendamise (valdkond nr 27)“ SOM **	4 661 200	SOM	TAI		20 000	1 400 000	2 380 000	861 200

3.3.4 Tegevussuund Puudega lapsele vajalike sekkumiste arendamine					0	0	0	0		
3.3.4.1 Hooldusravivajadusega lastele hoolekandetasutuses õendusabiteenuse võimaldamiseks seadusandluse täpsustamine	Seadusandlust on täpsustatud	SOM tegevuskulu*		SOM		x				
3.3.4.2 Koolieelsetes lastetasutustes ja üldhariduskoolides puudega lastele vajalike tervishoiuteenuste arendamiseks seadusandluse täpsustamine	Seadusandlust on täpsustatud	SOM tegevuskulu*		SOM			x			
3.3.4.3 Koolieelsetes lastetasutustes ja üldhariduskoolides hariduslike erivajadustega laste hariduse omandamist toetavate tugisüsteemide analüüsimine	Tugisüsteemide analüüs on läbi viidud	HTM tegevuskulu*		HTM		x	x			
3.3.5 Tegevussuund Vanemliku hoolitsuseta lastele peresarnase ja igakülgset arengut soodustava elukeskkonna võimaldamine					28 000	32 500	35 500	35 500		
3.3.5.1 Asendushooldusele suunatud laste vanemate toetamiseks vajalike teenuste kirjeldamine	Koostatud on lähteülesanne	SOM tegevuskulu*		SOM				x		
3.3.5.2 Hooldus- ja lapsendajaperedele suunatud koolitusprogrammi arendamine ja vajadusel programmi laiendamine eestkosteperedele	Koolitusprogrammi arendamiseks on läbi viidud analüüs ning koostatud lähteülesanne	SOM tegevuskulu*		SOM			x	x		
3.3.5.3 Hooldus-, eestkoste- ja lapsendajaperedele nii eel- kui järelteenuseid hõlmava tugisüsteemi piloteerimine ja rakendamine	Hooldus-, eestkoste- ja lapsendajaperedel e vajalikud tugiteenused on kättesaadavad	SOM eraldis	91 500	SOM		MTÜ	18 000	22 500	25 500	25 500
3.3.5.4 Asendushoolduse korralduse analüüsimine ja teenuse arendamine	Koostatud on asendushoolduse kontseptsioon	SOM tegevuskulu*		SOM			x	x	x	x
3.3.5.5 Inimeste teadlikkuse ja valmisoleku tõstmine perepõhise asendushoolduse pakkumiseks	Läbi on viidud igaaastased teavitustegevused	SOM tegevuskulu*		SOM		MTÜ	10 000	10 000	10 000	10 000
		HMN (SOM)	40 000							

3.3.6 Tegevussuund Saatjata ja kaubitsetud laste tuvastamine ning abistamine						7 000	7 000	7 000	7 000
3.3.6.1 Saatjata ja kaubitsetud laste kontaktpunkti ülesannete täitmine	Kontaktpunkt on vahetanud vajalikku infot ja koordineerinud saatjata ja kaubitsetud laste abistamist	SOM tegevuskulu*	SOM			x	x	x	x
3.3.6.2 Saatjata ja kaubitsetud alaealiste vastuvõtu, majutamise ja heaolu korraldamine	Laste vastuvõtt, majutamine on korraldatud	SOM tegevuskulu*	SOM			x	x	x	x
3.3.6.3 Saatjata ja kaubitsetud alaealiste eestkostesüsteemi väljaarendamine ja rakendamine	Valminud on eestkostesüsteemi kontseptsioon, teenus on välja arendatud ja osutatud	SOM eraldis 28 000	SOM	MTÜ Omapäi		7 000	7 000	7 000	7 000

* – Tegevus ei too kaasa vajadust täiendavate ressursside järele, need teostatakse olemasoleva personalikulu raames.

** – Tegevus viiakse ellu vaid lisarahastuse olemasolul

X – tegevuse teostamise aeg

4. STRATEEGILINE EESMÄRK: Eestis on perede adekvaatset majanduslikku toimetulekut toetav kombineeritud toetuste ja teenuste süsteem, mis pakub perele püsivat kindlustunnet

Strateegilise eesmärgi (SE) indikaatorid

4. SE Indikaator	Baastase	Sihttase 2015	Sihttase 2020
Laste (0–17aastaste) suhtelise vaesuse määr (Statistikaamet)	19% (2010 Sotsiaalministeeriumi prognoos)	17%	16,5%
Siirete sh pensionid mõju 0–17-aastaste laste suhtelise vaesuse vähendamisele, protsendipunktides (Statistikaamet)	16 protsendipunkti (2009)	14 protsendipunkti	13 protsendipunkti

Tegevus	Indikaator	Ressursi allikas	Vastutaja	Kaasvastutaja	2012	2013	2014	2015
4.1 Meede Toimiva sotsiaalkaitstesüsteemi					25 200	3 828 600	3 821 000	3 815 000

arendamine									
4.1.1 Tegevussuund Peredele adekvaatse sissetulekut toetava kombineeritud toetuste süsteemi arendamine						22 200	3 828 600	3 821 000	3 800 000
4.1.1.1 Lastele ja peredele suunatud toetuste ja teenuste kontseptsiooni ning meetmete paketi ehk rohelise raamatu koostamine	Töörühm on kokku kutsutud, vajalikud analüüsid ellu viidud ja teenuste ning toetuste roheline raamat esitatud	SOM tegevuskulu	63 000	SOM		21 000	21 000	21 000	
4.1.1.2 Uuringu „Laste ja perede rahaline toetamine Euroopa Liidus“ läbiviimine	Uuring on läbi viidud	SOM	6 400	SOM			6 400		
4.1.1.3 Lapsetoetuse (määra) tõstmiseks eelnõu ettevalmistamine ja valitsusele esitamine	Eelnõu on ette valmistatud ning esitatud valitsusele	SOM tegevuskulu*		SOM				x	
4.1.1.4 Tulumaksuvabastuse tagastamise vanusepiiri põhimõtte peretoetuse seaduse põhimõttega ühtlustamise analüüs	Analüüs on läbi viidud ja ettepanekud esitatud	SOM, MKM tegevuskulu*		SOM, MKM			x		
4.1.1.5 Isapuhkuse hüvitise taastamine	Isapuhkuse hüvitis on taastatud ja sihtgrupile kättesaadav	SOM tegevuskulu	11 400 000	SOM			3 800 000	3 800 000	3 800 000
4.1.1.6 Ühe vanemaga peredele suunatud meetmete arendamine, täiendavate lahenduste väljatöötamiseks ning meetmete efektiivsuse tõstmiseks töögrupi loomine	Töögrupp on loodud ja ettepanekud ühe vanemaga peredele suunatud meetmete arendamiseks esitatud rohelise raamatu raames	SOM tegevuskulu	2 400	SOM		1 200	1 200		
4.1.1.7 Eelnõu koostamine eestkostel ja perekonnas hooldamisel oleva lapse toetuse maksmiseks vähemalt lapse 18aastaseks saamiseni sõltumata õppimisest	Eelnõu on koostatud ja valitsusele esitatud	SOM tegevuskulu*		SOM			x		
4.1.1.8 Ajateenija lapse toetuse regulatsiooni viimine riiklike peretoetuste seadusest	Seadusemuudatus on tehtud	SOM tegevuskulu*		SOM			x		

kaitsevæeteenistuse seadusesse									
4.1.1.9 Analüüsi läbiviimine sünnitushüvitise ja vanemahüvitise võimaliku ühendamise ning lapsehooldustasu mittemaksmise kohta sünnitushüvitise või lapsendamishüvitise saamise ajal	Analüüs on läbi viidud ja ettepanekud süsteemi muutmiseks esitatud	SOM tegevuskulu*		SOM	SKA, Haigekassa	x	x		
4.1.2 Tegevussuund Elatise maksmise ja elatisabi süsteemi arendamine						3 000	0	0	15 000
4.1.2.1 Elatise taotlemise kohta info- ja nõustamissüsteemi väljaarendamine ning vastava infokeskkonna loomine	Elatise taotlemist puudutav info- ja nõustamissüsteemi kontseptsioon on välja töötatud ja vastav infokeskkond loodud	SOM eraldis 15 000		SOM	JUM				15 000
4.1.2.2 Elatisabisüsteemi analüüsimine ning ettepanekute tegemine süsteemi arendamiseks	Analüüs on teostatud ja ettepanekud elatisabisüsteemi arendamiseks esitatud	SOM tegevuskulu*		SOM		x	x		
4.1.2.3 Elatise väljamõistmise maksmise tõhustamise analüüsimine	Analüüs on teostatud ja ettepanekud elatise väljamõistmise maksmise tõhustamiseks esitatud	JUM tegevuskulu*		JUM	SOM	x	x		
4.1.2.4 Lapse ülalpidamiskulude arvutamise meetodika uuendamine	Metoodikat on analüüsitud ning vastavalt uuendatud	SOM tegevuskulu 3 000		SOM		3 000			
4.1.3 Tegevussuund Lastega perede eluasemetingimuste parandamine						0	0	0	0
4.1.3.1 Eesti eluasemevaldkonna arengukava 2008-2013 tegevuste elluviimine	Eesti eluasemevaldkonna arengukava rakendusplaanis kajastuvad	Eesti eluasemevaldkonna arengukava 2008-2013 rakendusplaani		MKM		x	x		

	tegevused on elluviidud								
4.1.3.2 Eesti eluasemevaldkonna arengukava raames elluviidud meetmete mõjuanalüüsi tegemine	Meetmete mõjuanalüüs on tehtud ja vastav aruandlus esitatud	MKM tegevuskulu*		MKM			x	x	
4.1.3.3 Lastega perede eluasemetingimuste parandamiseks meetmete elluviimise jätkamine uue eluasemevaldkonna arengukava koostamise ja rakendamisega	Töörühm uue eluasemevaldkonna arengukava koostamiseks on loodud, arengukava on koostatud ning esmased tegevused elluviidud	MKM tegevuskulu*		MKM				x	x
4.2 Meede Teenuste arendamine perede iseseisva majandusliku toimetuleku soodustamiseks						225 479	794 723	481 555	471 555
4.2.1 Tegevussuund Majanduslikku toimetulekut soodustavate sotsiaalteenuste pakkumine ja arendamine						5 000	471 555	471 555	471 555
4.2.1.1 KOVide vahel heade praktikate vahetamine, koostöö arendamine teenuste tõhusamaks korraldamiseks	Toetatud on projektitaotlusi teenuste tõhusamaks korraldamiseks, vähemalt 4 seminari läbi viidud	HMN (SOM)	20 000	SOM	MTÜ	5 000	5 000	5 000	5 000
4.2.1.2 Institutsionaalse vastutusjaotuse selgem määratlemine eesmärgiga tagada töötutele ja töötavatele inimestele osutatavate tööturu- ja sotsiaalteenuste suurem efektiivsus	Kontseptsioon erinevate osapoolte ülesannetest tööturu- ja sotsiaalteenuste efektiivsuse suurendamiseks on koostatud	SOM tegevuskulu*		SOM	Töötukassa			x	x
4.2.1.3 Võlanõustamisteenuse arendamine ja teenuse kättesaadavuse tagamine	Võlanõustamisteenus on inimestele kättesaadav ja arendatud vastavalt sihtgrupi	SOM tegevuskulu	1 399 665	SOM			466 555	466 555	466 555

	vajadustele							
4.2.1.4 Inimeste teavitamine KOV teenustest ja abisaamise võimalustest	Iga-aastased teavitustegevused on ellu viidud	SOM ja kaasvastutajate tegevuskulu*	SOM	Maavalitsused, Linnade Liit, EMOL	x	x	x	x
4.2.2 Tegevussuund Tööturuteenuste tulemuslikkuse tõstmine ja elanikkonna sellekohase teadlikkuse suurendamine					220 479	323 168	10 000	0
4.2.2.1 Multiprobleemsetele inimestele vajadustepõhiste teenuste pakkumine läbi juhtumipõhise võrgustikutöö piloteerimise	Juhtumipõhise võrgustikutöö on piloteeritud vähemalt kuues omavalitsuses ja teenuseid saanud vähemalt 2000 inimest	ESF programm „Töölesaamist toetavad hoolekande-meetmed 2012-2013“ 523 647	SOM		210 479	313 168		
4.2.2.2 Teadlikkuse suurendamine kaitstud paindlikkuse põhimõttest töösuhete kujundamisel	Korraldatud on vähemalt 1 seminar, koostatud infomaterjal ning käsiraamat kaitstud paindlikkuse põhimõttest	ESF programm „Tööelu kvaliteedi parandamine 2009-2014“ 30 000	SOM		10 000	10 000	10 000	

* – Tegevus ei too kaasa vajadust täiendavate ressursside järele, need teostatakse olemasoleva personalikulu raames.

** – Tegevus viiakse ellu vaid lisarahastuse olemasolul

X – tegevuse teostamise aeg

5. STRATEEGILINE EESMÄRK: Meestel ja naistel on võrdsed võimalused töö-, pere- ja eraelu ühitamiseks, soodustamaks kvaliteetset ja iga pereliikme vajadustele vastavat igapäevaelu

Strateegilise eesmärgi (SE) indikaatorid

5. SE indikaator	Baastase	Sihttase 2015	Sihttase 2020
0–2aastaste ning 3–6aastaste laste osakaal formaalses lapsehoius (Eurostat)	0–2aastastest 25% 3–6aastastest 92% (2009)	0–2aastastest 33% 3–6aastastest 92%	0–2aastastest 35% 3–6aastastest 92%
0–6aastaste lastega 20–50aastaste meeste ja naiste tööhõivemäära erinevus ehk hõivelõhe (Statistikaamet)	0–6aastaste lastega 20–50aastaste meeste ja naiste tööhõive määra erinevus (hõivelõhe) 38,6 protsendipunkti (2008)	0–6aastaste lastega 20–50aastaste meeste ja naiste tööhõive määra erinevus (hõivelõhe) 35,5	0–6aastaste lastega 20–50aastaste meeste ja naiste tööhõive määra erinevus (hõivelõhe) 33 protsendipunkti

Meeste osakaal isikutest, kellele on aasta jooksul määratud vanemahüvitis (esmakordsed määramised) (Sotsiaalkindlustusamet)	6,9% (2010)	protsendipunkti 8,5%	10%
---	-------------	-------------------------	-----

Tegevus	Indikaator	Ressursi allikas	Vastutaja	Kaasvastutaja	2012	2013	2014	2015
5.1 Meede Naistele ja meestele võrdsemate võimaluste loomine töö-, pere ja eraeluks					107 986	17 653 166	17 584 391	17 584 391
5.1.1 Tegevussuund Isade pereelus ja emade tööelus suurema osaluse soodustamine					17 391	17 549 391	17 517 391	17 547 391
5.1.1.1 Uuringu läbiviimine hoolitseva ja pereelus osaleva isa mõjust meeste ja pere elukvaliteedile	Uuring on läbi viidud ja uurimistulemused avalikkusele teatavaks tehtud	ESF programm "Soolise võrdõiguslikkuse edendamine 2014+"	SOM					30 000
5.1.1.2 Teavitustegevuste ja seminaride läbiviimine erinevatest peremudelitest, isade õigustest ning hoolitseva isaduse olulisusest	Toetatud on projektitaotlusi teavitustegevuste elluviimiseks, vähemalt 8 teavitusüritust	HMN (SOM) 20 000	SOM	MTÜ	11 000	11 000	11 000	11 000
5.1.1.3 Analüüs laste päevahoiu kvaliteedi ja kättesaadavuse mõjust emade ja isade tööturukäitumisele	Analüüs on teostatud ja ettepanekud laste päevahoiu arendamiseks esitatud	Norra finantsmehhanismi programm „Soolise võrdõiguslikkuse ja töö-ning pereelu ühitamise edendamine“ ** 32 000	SOM			32 000		
5.1.1.4 Eaka või puudega pereliikme hoolduskoormust vähendavate koduhooldusteenuste arendamine	Koostatud on analüüs, mille tulemusena pakutakse sihtgrupile vastavalt vajadusele kas toetust või koduhooldusteenust	SOM tegevuskulu 52 500 000	SOM			17 500 000	17 500 000	17 500 000

5.1.1.5 Aasta lapsevanema tiitli väljaandmine	Toetatud on projektitaotlusi aasta lapsevanema tiitli väljaandmiseks, iga-aastased tiitliga kaasnevad teavitusüritused on ellu viidud	HMN (SOM)	25 564	SOM, MTÜ		6 391	6 391	6 391	6 391
5.1.2 Tegevussuund Töötaja- ja peresõbraliku töökeskkonna arendamine						90 595	103 775	67 000	37 000
5.1.2.1 Lapsevanemate paindliku töö- ja pereelu ühitamise võimaluste analüüs (sh osaajaga töötamise ja vanemahüvitise mõjude analüüsimine)	Analüüs on läbi viidud ja ettepanekud esitatud rohelise raamatu koostamise raames	ESF programm "Soolise võrdõiguslikkuse edendamine 2011-2013"	31 960	SOM			31 960		
5.1.2.2 Teavitustegevus paindliku töökultuuri edendamiseks	Toetatud on projektitaotlusi paindliku töökultuuri edendamiseks, vähemalt 4 teavitustegevust	HMN (SOM)	20 000	SOM, MTÜd			10 000	10 000	
5.1.2.3 Töölase soolise võrdõiguslikkuse koolitused	Vähemalt 2 koolitust läbi viidud ja 50 inimest koolitatud	ESF programm "Soolise võrdõiguslikkuse edendamine 2011-2013"	22 410	SOM		17 595	4 815		
5.1.2.4 Soolise võrdõiguslikkuse seaduse koolitused juristidele, kohtunikele, teistele õigusabi pakkujatele, spetsialistidele	Vähemalt 3 koolitust läbi viidud ja 50 inimest koolitatud	ESF programm "Soolise võrdõiguslikkuse edendamine 2011-2013"	16 000	SOM		16 000			
5.1.2.5 Töötaja- ja peresõbraliku tööandja tunnistuse väljatöötamine (sh avalikule sektorile)	Töötaja- ja peresõbraliku tööandja tunnistus on välja töötatud	Norra finantsmehhanismi programm „Soolise võrdõiguslikkuse ja töö-ning pereelu ühitamise edendamine“ ** SOM tegevuskulu*	20 000	SOM		20 000			
5.1.2.6 Töötaja- ja peresõbraliku tööandja konkursi läbiviimine	Töötaja- ja peresõbraliku tööandja konkurs ning sellega kaasnev	Norra finantsmehhanismi programm „Soolise võrdõiguslikkuse ja töö-ning pereelu ühitamise edendamine“ **	96 000	SOM	Ajakiri Pere ja Kodu, Äripäev	24 000	24 000	24 000	24 000

	autasustamis- ja teavitusüritus on iga-aastaselt läbi viidud	SOM	32 000			8 000	8 000	8 000	8 000
5.1.2.7	Töö-, pere- ja eraelu ühitamise soodustamiseks erisoodustusmaksude süsteemi analüüs ja ümberhindamine	Analüüs on teostatud ja ettepanekud erisoodustusmaksude süsteemi arendamiseks esitatud	SOM tegevuskulu*	SOM					x
5.1.2.8	Positiivsete praktikate jagamine töö-, pere- ja eraelu ühitamise võimalustest tööandjate seas	Iga-aastaselt on ellu viidud teavitustegevused seminaride korraldamise, infomaterjalide või artiklite koostamise jms kaudu	SOM eraldis	20 000	SOM	5 000	5 000	5 000	5 000
5.1.2.9	Palgalõhe vähendamiseks tööandjatele juhendmaterjalide koostamine ja levitamine	Juhendmaterjal on koostatud ja levitatud tööandjatele	Norra finantsmehhanismi programm „Soolise võrdõiguslikkuse ja töö- ning pereelu ühitamise edendamine“ **	40 000	SOM		20 000	20 000	
5.2	Meede Laste päevahoiu arendamine					65 000	22 474 077	27 509 577	27 531 177
5.2.1	Tegevussuund Kõigi laste (sh erivajadustega ja puudega laste) päevahoiu pakkujate jõustamine ja toetamine teenuste kättesaadavuse ja jätkusuutlikkuse tõhustamiseks					7 000	22 376 077	27 454 577	27 481 177
5.2.1.1	Huvigruppide vahelise laste päevahoiu alalise töögrupi moodustamine laste päevahoiu süsteemi analüüsimiseks ja arendustegevuste kavandamiseks	Alaline töögrupp on kokku kutsutud ja vähemalt 4 kohtumist ellu viidud	SOM tegevuskulu*	SOM	HTM, KOVd	x	x	x	x
5.2.1.2	Konverentsid ja töötoad heade lapsehoiu teenuse osutamise praktikate vahetamiseks	Toetatud on projektitaotlusi lapsehoiu teenuse arendamiseks, vähemalt 8 teavitustegevust ellu viidud	HMN (SOM)	28 000		7 000	7 000	7 000	7 000
			ESF programm „Soolise võrdõiguslikkuse edendamine 2014+“	26 600	SOM				26 600

5.2.1.3 Uute lapsehoiuteenuse kohtade loomiseks toetuse pakkumine	Toetust on pakutud vastavalt programmi tegevuskavale	ESF programm „Soolise võrdõiguslikkuse edendamine 2014+” **	10 157 000	SOM				5 078 500	5 078 500
5.2.1.4 Suure hooldusvajadusega puudega lastele riigi rahastatava lapsehoiuteenuse mahu suurendamiseks vajalike lahenduste väljatöötamine ja rakendamine	Kontseptisoon puudega lastele riigi rahastatava lapsehoiuteenuse mahu suurendamiseks on välja töötatud ja esitatud	SOM tegevuskulu*		SOM			x		
5.2.2 Tegevussuund Laste päevahoiu kvaliteedi tõstmise						16 000	21 000	5 000	5 000
5.2.2.1 Laste päevahoiu pakujate teadlikkuse, hoiakute ja vajaduste kaardistamine ning analüüsi läbiviimine	Analüüs on läbi viidud ja ettepanekud esitatud	Norra finantsmehhanismi programm „Soolise võrdõiguslikkuse ja töö-ning pereelu ühitamise edendamine“ **	32 000	SOM		16 000	16 000		
5.2.2.2 Laste päevahoiu kvaliteedinäitajate analüüs ja vajadusel nende hindamise, kontrolli ja korra täiendamine	Analüüs on läbi viidud ja vajalikud seadusandlust puudutavad parandusettepanekud esitatud	SOM tegevuskulu*		SOM	HTM, TA		x		
5.2.2.3 Laste päevahoiu pakujate baas- ja täiendõppemooduli väljatöötamine lapse õigustest ja vajadustest lähtuvalt	Baas- ja täiendõppemoodul on välja töötatud	Norra finantsmehhanismi programm „Soolise võrdõiguslikkuse ja töö-ning pereelu ühitamise edendamine“ **	15 000	SOM	HTM, Kutsekoda, haridus- ja teadusasutused		5 000	5 000	5 000
5.2.2.4 Riigi rahastatava lapsehoiuteenuse kättesaadavuse parandamiseks sotsiaalhoolekande seaduses sätestatud lapsehoidjate haridusnõuete muutmine	Sotsiaalhoolekande seadus on muudetud	SOM tegevuskulu*		SOM			x		
5.2.3 Tegevussuund Informatsiooni kogumine ja süstematiseerimine laste päevahoiu pakkumisest ja vajadustest ülevaate saamiseks						27 000	37 000	35 000	5 000
5.2.3.1 Laste päevahoiu kasutajate vajaduste kaardistamine	Uuring laste päevahoiu kasutajate vajadustest on läbi	Norra finantsmehhanismi programm „Soolise võrdõiguslikkuse ja töö-ning pereelu ühitamise	32 000	SOM			32 000		

	viidud ja ettepanekud esitatud	edendamine“ **							
5.2.3.2 Laste päevahoiu kasutajate teadlikkuse tõstmine lapsehoiuteenuse võimalustest ja kvaliteedist	Toetatud on projektitaotlusi laste päevahoiu kasutajate teadlikkuse tõstmiseks, vähemalt 4 üritust ellu viidud	HMN (SOM)	20 000	SOM	MTÜ	5 000	5 000	5 000	5 000
5.2.3.3 Uuringu „Kohalike omavalitsuste toetused ja teenused“ läbiviimine, sh kohalike omavalitsuste lapsehoiuvõimaluste analüüsi läbiviimine	Uuring on teostatud ja ettepanekud esitatud	SOM tegevuskulu	52 000	SOM		22 000		30 000	
5.2.3.4 Lapsehoiu infosüsteemi arendamine	Kontseptsioon lapsehoiu infosüsteemi arendamisest on koostatud	SOM tegevuskulu*		SOM	HTM, MTÜ		x		
5.2.4 Tegevussuund Maakondade ja kohalike omavalitsuste efektiivsuse suurendamine laste päevahoiu parendamiseks						15 000	40 000	15 000	40 000
5.2.4.1 Seminaride ja konverentside korraldamine KOV-ide piiriülese koostöö edendamiseks ja parimate praktikate jagamiseks	Vähemalt 4 teavitusüritust on korraldatud	Norra finantsmehhanismi programm „Soolise võrdõiguslikkuse ja töö-ning pereelu ühitamise edendamine“ **	70 000	SOM	HTM	5 000	30 000	5 000	30 000
5.2.4.2 Seminaride ja infopäevade korraldamine lapsevanemate ja kogukonna kaasamiseks laste päevahoiu arendamisse	Toetatud on projektitaotlusi lapsevanemate ja kogukonna kaasamiseks laste päevahoiu arendamisse, vähemalt 4 teavitustegevust ellu viidud	HMN (SOM)	40 000	SOM	HTM, MTÜ	10 000	10 000	10 000	10 000

* – Tegevus ei too kaasa vajadust täiendavate ressursside järele, need teostatakse olemasoleva personalikulu raames.

** – Tegevus viiakse ellu vaid lisarahastuse olemasolul

X – tegevuse teostamise aeg